

Klára Koliášová

Vliv latiny na severogermánské jazyky s důrazem na norštinu

Diplomová práce, 2012, posudek

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav germánských studií

Vedoucí práce: PhDr. Petra Štajnerová, Ph.D.

Klára Koliášová, studentka norštiny a latiny, ve své práci skloubila oba studované obory. Práce je primárně zaměřena na lingvistiku, zejména na sociolingvistiku (viz poznámka níže) a slovtvorbu. Dotýká se však i reálií a literatury celé Skandinávie ve středověku.

Autorka nejprve popisuje kontakty Skandinávců s latinou od předkřesťanského období přes epochu christianizace až po reformaci. Zaměřuje se na formování a vývoj křesťanské církve ve Skandinávii, příchod latinky a vytlačení runového písma. Dále se věnuje latinské literatuře ve Skandinávii, konkrétně literatuře náboženské a odborné. Pro posouzení množství latinské literatury ve středověké Skandinávii využívá již publikované výzkumy situace ve Švédsku a Dánsku a pro Norsko sama analyzuje vybranou část dokumentů shromážděných v souboru *Diplomatarium Norvegicum*. Rozbor se týkal 5740 listin z let 1189 až 1562. Autorka se zaměřuje pouze na číselné vyjádření poměru latinských a norských dokumentů určených zástupcům církevní a světské moci. Dále si všímá, kdy byly sepsány první, resp. poslední listiny v norštině a latině.

Následuje kapitola o přejatých slovech z latiny, a to v oblasti církevní, administrativní a odborné (konkrétně biologické pojmy). Dále si autorka všímá latinských přípon a předpon a skloňování slov přejatých z latiny do jednotlivých severogermánských jazyků. Stručně zmiňuje i vliv latiny na syntax a všeobecně známé fráze přejaté z latinské náboženské literatury. Práci završuje stručný závěr.

Otázky a připomínky:

- Zásadním nedostatkem je minimální vědecký přínos práce. Autorka v podstatě jen shrnuje dosud známé poznatky, navíc posbírané pouze z několika málo zdrojů. (Studentka ovšem práci vytvářela bez přístupu k příhodnějším zdrojům, který by jistě měla např. při pobytu v Norsku.) Povrchní je i vlastní výzkum, který lze – zjednodušeně řečeno – shrnout do dvou tabulek.
- V souvislosti s prameny je na pováženu i odkazování a citování (umístění odkazu, četnost, forma). Na to byla autorka upozorňována již při psaní práce.
- Seznam sekundární literatury rovněž vykazuje chyby. Autorka občas uvádí město vydání, občas ne. Někdy na konci odkazu používá tečku, někdy ne.

- Autorka práci hodnotí jako sociolingvistickou (alespoň její první polovinu), ale toto označení je spíše laické a styl práce ani používaná sekundární literatura toto označení neospravedlňují. Právě první polovina práce často evokuje v čtenáři otázku, proč byla ta či ona problematika v práci vůbec uvedena.
- Očekávatelnou výstavbu práce narušuje nevhodné začlenění vlastního výzkumu (kap. 4.2).
- Není zřejmé, čím se autorka řídila při výběru textů k analýze.
- Matoucí je popis toho, zda osoby uváděné v tab. 1 a 2 jsou příjemci, či odesilatelé listin. (Str. 37: „Listiny byly tedy rozděleny podle postavení osoby, jejímž jménem byly vydány.“ Str. 38: „Do první skupiny je zařazena veškerá korespondence s papežským úřadem,...“)
- V práci se vyskytují drobné grafické problémy a občasné překlepy.

I přes výše uvedené nedostatky se autorce podařilo podat přehledný a srozumitelný (a zajímavými dedukcemi občas oživený) obrázek o působení latiny na severogermánské jazyky v minulosti i dnes. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

PhDr. Petra Štajnerová, Ph.D.

FF UK, ÚGS, oddělení skandinavistiky

V Praze 2. 9. 2012